

■ อส.วิสาสินี พิพิธกุล

นโยบายคุณภาพ ต้องมาจากภาคประชาชน

ดูว่าอีกไม่ถึง 2 เดือนเท่านั้น ที่คนไทยจะได้ใช้สิทธิในการเลือกตั้งทั่วประเทศ

กระแสวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับพรรคการเมืองและตัวบุคคลจึงล้นทะลักพื้นที่สื่ออยู่ในเวลานี้

นักข่าวเองก็คงอึดอัดใจไม่น้อยว่าจะตามติดประเด็นข่าวอะไรที่น่าสนใจไปกว่าเรื่องการยุบพรรครวมพรรค และละครรักหวานชื่นหรือรักร้ายของพรรคการเมืองได้อีกบ้าง

คอลัมน์กาแฟดำในกรุงเทพธุรกิจได้เขียนตักคอกนักข่าวและสังคมผู้รับสื่อไว้ล่วงหน้าว่ามี 5 คำถามเขยๆ ที่นักข่าวควรเลิกถามพรรคการเมือง อันได้แก่ คิดว่าจะได้ที่นั่งกี่ที่ ใครเป็นกระเปาะของพรรค จะใช้เงินหาเสียงเท่าไร เป็นนอมินีของใคร และจะไปรวมกับพรรคไหนในการจัดตั้งรัฐบาลหลังเลือกตั้ง

เพราะเป็นคำถามที่ไม่เกิดประโยชน์ และจะได้แต่คำตอบที่ไม่เป็นจริงจากพรรคการเมือง

พลเมืองไทยยังน่าจะสามารถก้าวไปอีกขั้นหนึ่งได้ ด้วยการเสนอนโยบายของภาคประชาชนเอง เพราะประชาชนคือผู้ที่ควักกระเป๋าออกมาลงทุน รวมทั้งเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากนโยบายเหล่านั้น

ผู้เขียนเห็นด้วยกับการเลิกคำถามเหล่านี้ เพราะคำตอบที่ได้ ย่อมไม่มีวันทำให้ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างเราๆ ท่านๆ ได้มองเห็นพรรคการเมืองอย่างทะลุปรุโปร่งแต่อย่างใด มิหนำซ้ำ ยังจะเป็นการสร้างวัฏจักรการเมืองแบบเดิมๆ ที่วนเวียนอยู่กับเพียงความนิยมในตัวบุคคลตามลำพัง โดยแทบจะละเลยการพิจารณาว่านโยบายของพรรคการเมืองใดจะแก้ไขปัญหาของชาติได้จริง

ที่แน่ๆ ยิ่งกว่านั้นก็คือ จะทำให้ประชาชน

หมดโอกาสใช้ความคิดว่า ความต้องการของตนเองได้รับการสนองตอบหรือรับฟังโดยพรรคการเมืองใดหรือไม่ ทั้งนี้ การใช้สิทธิเลือกตั้ง ถือเป็นโอกาสทองที่ประชาชนจะมีเสียงดังกว่านักการเมือง ตราบใดที่ประชาชนริบโดยแบบมีส่วนร่วมยังไม่เกิดขึ้นได้จริงในบ้านเรา

การเลือกตั้งหนนี้ ประชาชนจึงควรจะเป็นฝ่ายรุก เป็นฝ่ายตั้งคำถามกับพรรคการเมืองเป็นฝ่ายเสนอทางออกหรือทางรอดของประเทศ พร้อมๆ กับได้ถาม ตรวจสอบนโยบายที่พรรคการเมืองประกาศออกมานั้น

ลึบนับร้อยประการให้แจ่มชัดอีกด้วย และใช้วาระนี้เป็นจุดเปลี่ยนครั้งสำคัญที่คนไทยจะใช้กระบวนการของการเมืองภาคประชาชนมากำหนดทิศทางอนาคตของประเทศให้มากขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่การมีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ของสิ่งที่อยากเห็นจากการเมืองหลังเลือกตั้ง หรือช่วยกันตั้งคำถามกับวิสัยทัศน์ของพรรคการเมืองที่ประกาศออกมาแล้ว เพราะวิสัยทัศน์จะเป็นเสมือนกรอบใหญ่ที่แสดงให้เห็นว่านโยบายแต่ละด้านของพรรคการเมืองนั้น เป็น

รหัสข่าว: B-071103006099

ยุทธศาสตร์ที่แก้ที่ต้นเหตุและรากเหง้าของปัญหา หรือเป็นเพียงยุทธศาสตร์ของการรักษาที่ปลายเหตุ เป็นยุทธศาสตร์ระดับใหญ่หรือเป็นเพียงยุทธศาสตร์แยกย่อยที่ไม่ถึงการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้างของประเทศ

นอกจากนั้น พลเมืองไทยยังน่าจะ สามารถก้าวไปอีกขั้นหนึ่งได้ ด้วยการเสนอนโยบายของภาคประชาชนเอง เพราะประชาชนคือผู้ที่ควักกระเป๋าออกมาลงทุน รวมทั้งเป็นผู้ที่จะได้รับผลกระทบจากนโยบายเหล่านั้น โฉนจึงจะมีสิทธิเพียงแค่ออกฟังนโยบายที่พรรคการเมืองประกาศ แล้วไปหย่อนบัตรเลือกตั้งเท่านั้นแล้ว

หนึ่งในขบวนการขับเคลื่อนการเมืองภาคประชาชนที่ออกมาเสนอนโยบาย และดูจะเป็นขบวนการขับเคลื่อนที่มีพลังมากในเวลานี้คือ กลุ่มของนักวิชาการและนักประชาสังคมที่รวมตัวกันภายใต้ชื่อ "เครือข่ายขับเคลื่อนสังคมเพื่อประชาชนมีสุข" เครือข่ายนี้ประกอบด้วยนักวิชาการจากคณะเศรษฐศาสตร์ ธรรมศาสตร์ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) และสมาคมวิชาชีพสื่อสองสมาคมคือ สมาคมนักข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย และสมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

นโยบายที่เสนอจากเครือข่ายนี้ เป็นนโยบายที่ผ่านกระบวนการศึกษาวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและความต้องการจากประชาชน และการเสนอแนะสิ่งที่รัฐบาลใหม่ควรทำอย่างเป็นขั้นเป็นตอน และมีการประเมินต้นทุนและผลที่จะเกิดกับประชาชนไว้อย่างรอบด้าน

ตัวอย่างนโยบายที่เครือข่ายนำเสนอประกอบด้วยกลุ่มนโยบายใหญ่ๆ 4 ด้านด้วยกัน คือ นโยบายที่จะไปสร้างพลังทางปัญญาให้แก่สังคม นโยบายที่จะแก้ปัญหาปากท้องของคนไทย นโยบายที่จะสร้างหลักประกันว่า

คนไทยไม่ทอดทิ้งกัน และนโยบายที่จะสร้างสังคมปลอดภัย ซึ่งแต่ละกลุ่มนโยบายจะเป็นฐานไปสู่การเปลี่ยนแปลงระดับโครงสร้างของสังคม

ตั้งแต่วันที่ 5 พ.ย. นี้เป็นต้นไป จนถึงวันเลือกตั้ง เครือข่ายนี้จะร่วมกันทำสิ่งที่เรียกว่า "ตลาดนัดนโยบาย" ที่ประชาชนจะได้มาเสนอขายนโยบายแก่พรรคการเมืองต่างๆ ได้เลือกซื้อ ซึ่งถือว่าเป็นกลไกสร้างสรรค์ทางการเมือง ซึ่ง ศ.นพ.ประเวศ วะสี ได้กล่าวไว้ว่า หากช่วยกันทำอย่างสร้างสรรค์ จะเป็นช่องทางให้ประเทศมีการพัฒนานโยบายสาธารณะที่ก้าวหน้าขึ้นเป็นลำดับ อันจะช่วยแก้ความติดขัดทางการเมืองได้

ก่อนที่เครือข่ายขับเคลื่อนสังคมเพื่อประชาชนมีสุขจะเริ่มเปิดเวทีสาธารณะครั้งแรกในวันจันทร์ที่ 5 พ.ย. นี้ ทางเครือข่ายฯ ได้ร่วมกับสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ สสำรวจความเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล เกี่ยวกับความต้องการนโยบายด้านต่างๆ ที่อยากให้พรรคการเมืองตอบสนอง ซึ่งพบว่านโยบายที่ประชาชนเห็นว่ามีความเร่งด่วนจำเป็นมากที่สุด คือ นโยบายด้านเศรษฐกิจ ปากท้องและการทำมาหากิน

นอกจากนี้ ในกลุ่มนโยบายหลักๆ นั้นพบว่า นโยบายด้านเศรษฐกิจที่ประชาชนอยากได้มากที่สุด คือ การแก้ปัญหาหนี้สิน ส่วนนโยบายด้านสวัสดิภาพสังคมที่อยากให้พรรคการเมืองเสนอมากที่สุด คือ นโยบายควบคุมแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่น และการแก้ไขปัญหา 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ นโยบายด้านสวัสดิการที่ต้องการมากที่สุด คือ การให้หลักประกันทางการศึกษา และกองทุนสวัสดิการเพื่อการชราภาพ ส่วนนโยบายด้านการเรียนรู้และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยากได้คือ นโยบายการจัดบริการการศึกษาในระบบอย่างทั่วถึง และการส่งเสริมการศึกษาเรียนรู้จากวิถีชีวิตจริง

แต่อย่างไรก็ตาม ผลการสำรวจยังชี้ว่า

แม้ประชาชนจะให้ความสำคัญต่อนโยบายพรรคในการตัดสินใจมาก แต่ประมาณร้อยละ 48 ไม่มั่นใจว่านโยบายที่หาเสียงจะมีการนำไปปฏิบัติจริง ปัญหานี้แก้ทางอื่นไม่ได้ นอกจากพลเมืองไทยต้องลงมือสร้างการเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมืองจากภาคประชาชน นอกเหนือจากเพียงการหย่อนบัตรเลือกตั้ง กระบวนการเหล่านี้จะส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันของคนในสังคมทำให้การเมืองถูกเปิดออกให้เป็นเรื่องของประชาชนมากขึ้น มิใช่เรื่องของกลุ่มคนที่กุมชะตาพรรคการเมืองใหญ่ๆ อยู่ไม่กี่พรรค

เพราะการเมืองไทยไม่ได้มีแค่พรรคใหญ่ 6 พรรค แต่การเมืองคือเรื่องของประชาชนที่ใช้พลังใจพลังปัญญา เพื่อร่วมกันเอาชนะวิกฤตชาติ ○